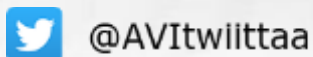

Sosiaali- terveysvaliokunnan asiantuntijakuuleminen

24.10.2023

HE 54/2023 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen
väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden
sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain
muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen
muuttamisesta

Etelä-Suomen aluehallintoviraston näkemykset 0,7 mitoituksen voimaantulon ajankohdan siirtämisestä

- pelkkä siirtäminen ei ratkaise henkilöstön saatavuuteen liittyviä ongelmia
- henkilöstön riittävyys varmistaminen edellyttää muita vanhustenhuollon henkilöstötilanteen turvaamista edistäviä aktiivisia toimenpiteitä, kuten
 - henkilöstön veto- ja pitovoiman edistämistä
 - johtamisen tukemiseen liittyviä toimenpiteitä
 - henkilöstörakenteen monipuolistamista hyödyntämällä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden osaamista

Etelä-Suomen aluehallintoviraston näkemykset 0,7 mitoituksen voimaantulon ajankohdan siirtämisestä

Vanhuspalvelulain tavoitteena on ollut turvata ikääntyneiden perustuslaillisten oikeuksien toteutuminen, kuten oikeus välttämättömään huolenpitoon ja riittäviin sosiaali- ja terveyspalveluihin

- edellyttää riittävää henkilöstöresursointia, jolloin vanhuspalvelulaissa on katsottu välttämättömäksi säätää henkilöstön vähimmäismitoituksesta
- mitoituksen jääminen 0,65:een vaikuttaisi eniten mahdollisuuksiin tarjota asiakkaiden toimintakykyä ylläpitävää ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Valvontahavaintoja

Nykyisellä vähimmäismitoituksellakaan ei aina pystytä turvaamaan asiakkaiden palveluja, erityisesti mahdollisuuksia tarjota asiakkaiden toimintakykyä ylläpitävää ja sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.

Toteutuneen mitoituksen seuranta kolmen viikon jakson keskiarvon perusteella on ongelmallinen

- keskiarvomitoitus voi hyvinkin ylittää laissa edellytettyyn vähimmäismitoitukseen, mutta vaihdella merkittävästi eri vuorokausina ilman, että asiakkaiden palvelutarve vaihtelisi eri vuorokausina
- asiakkaiden päivittäiseen palvelutarpeeseen ei voida laadukkaasti vastata, jos henkilöstömitoitus on vain osan ajasta riittävä ja lain mukainen
- mitoitusseurantaa tulisi tarkentaa siten, että lakisääteisen vähimmäismitoituksen on täytyttävä kaikkina vuorokausina, ei pelkästään kolmen viikon seurantajakson keskiarvona

Valvontahavainnot

Turvallisen lääkehoidon toteuttaminen vaarantuu tilanteissa, joissa henkilöstöä on liian vähän tai henkilöstön vaihtuvuus on suurta

Asiakkaiden hoidon ja palvelun suunnittelu, arviointi ja toteutus on puutteellista

- Rai-arviointien tekeminen ja osaaminen on edelleen puutteellista

Palveluissa olevien asiakkaiden itsemääräämisoikeuden toteutumista ei ehditä tukea ja rajoitustoimenpiteiden käyttö lisääntyy, kun henkilökuntaa on asiakkaiden palvelutarpeisiin nähden liian vähän

